

Datum: 2026-04-08

Diarienummer: B 2024-000677

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden

Oscar Arizcurinaga

Yttrande till mark- och miljödomstolen i mål nr P 8390-25 angående byggsanktionsavgift på fastigheten Danderyd 2:143 i Danderyds kommun

Ärende

Mark- och miljödomstolen har begärt ett yttrande från miljö- och stadsbyggnadsnämnden angående byggsanktionsavgift på fastigheten Danderyd 2:143 i Danderyds kommun.

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden har förelagts att inkomma med yttrande senast 10 april 2026.

Den 31 mars 2026 begärde Miljö- och stadsbyggnadsnämnden ytterligare tid (anstånd) för att svara senast onsdagen den 29 april 2026.

Miljö- och stadsbyggnadskontorets förslag till beslut

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden antar föreslaget yttrande enligt bilaga och överlämnar det till mark- och miljödomstolen.

Bakgrund

I samband med att projektet för utförandet av bergtunneln mellan Anneberg och Skanstull försenades inkom en ansökan om tidsbegränsat bygglov i efterhand den 8 juli 2024.

Ansökan avsåg ett tidsbegränsat bygglov i efterhand fram till den 8 juli 2029 för bygg- och kontorsbodar, containrar, tält, parkering samt transportband.

I ansökan redovisades kontorsbodar, verkstad, parkering och ett transportband, för vilka tidigare tidsbegränsade bygglov hade löpt ut (se Dnr 2019–507, Dnr 2019–854 och Dnr

2019–915). Vidare omfattade ansökan även nya åtgärder såsom tält, containrar, byggbodas och parkering.

Den 4 oktober 2024 inkom en inmätning från den sökande som redovisade samtliga åtgärder som hade uppförts på fastigheten. Totalt omfattade dessa cirka 25 olika åtgärder med en sammanlagd bruttoarea om cirka 2 300 kvm.

Den 8 november 2024 beviljades ett tidsbegränsat bygglov i efterhand för de utförda åtgärderna samt för åtgärder där tidigare bygglov hade löpt ut. Beslutet fattades med stöd av gällande lagstiftning och bedömdes nödvändigt med hänsyn till projektets betydelse och dess fortsatta genomförande.

Den 29 januari 2025 beslutade miljö- och stadsbyggnadsnämnden om byggsanktionsavgifter för de ovannämnda överträdelserna.

Den 7 mars 2025 överklagades miljö- och stadsbyggnadsnämndens beslut. Den 6 oktober 2025 upphäver Länsstyrelsen miljö- och stadsbyggnadsnämndens beslut från den 29 januari 2025, § 11, B 2024-00067 i punkterna 1 och 5.

Beträffande punkt 1 anser miljö- och stadsbyggnadsnämnden att Länsstyrelsen har haft rätt i sak.

Avseende punkt 5 beslutade 2026-03-11 Miljö- och stadsbyggnadsnämnden ett nytt beslut gällande byggsanktionsavgift gällande att åtgärder har påbörjats utan startbesked, avseende tält, container och byggbodas med en total yta om 1 104 kvm.

Vidare har beslutet gällande punkt 2 i beslutet överklagats vidare av bolaget.

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden har förelagts att inkomma med yttrande särskilt över förutsättningarna för byggsanktionsavgift vad gäller punkten 2 i nämndens beslut senast 10 april 2026.

Den 31 mars 2026 begärde Miljö- och stadsbyggnadsnämnden ytterligare tid (anstånd) för att svara senast onsdagen den 29 april 2026.

Den 31 mars 2026 beviljade domstolen ytterligare tid (anstånd) senast 29 april 2026.

Miljö- och stadsbyggnadskontorets bedömning

Miljö- och stadsbyggnadskontoret bedömer att byggsanktionsavgiften ska tas ut av JW Hochtief Implen HB som är den som begick överträdelsen och även är den som fått fördel av överträdelsen samt är den som fått uppdrag att genomföra projektet och ansvar, enligt avtal med svenska kraftnät att ansöka om erforderliga tillstånd och lov (se bilagor om kommunikering).

Gällande punkten 2 i nämndens beslut angående att betala en byggsanktionsavgift om 147 000 kronor för att inte ha återställt en tidsbegränsad åtgärd, ett transportband för tunnelanläggningen, lämnar byggnadsnämnden följande kompletterande motivering;

Transportbandet för bergmassor tillhör Citylink-projektet, ett av Stockholms största tunnelanläggningsprojekt, utgör en anläggning som kräver bygglov. Transportbandet kommer delvis att gå ovan mark i kulverterade eller intäckta sträckor och för massorna till bergsilon. Krossning och omlastning sker inne i bergrummet med hjullastare.

Transportbandet är tidsbegränsat och endast i drift under projektets genomförande. För att minska miljöpåverkan vidtas åtgärder för dammbekämpning och bullerskydd, inklusive sprinklersystem och möjlighet till bullerskärmar. Beräknade ljudnivåer vid närmaste bostäder uppgår till högst 35 dBA, i enlighet med Mark- och miljödomstolens riktvärden (mål nr M 2772-15). Kontrollmätningar ska genomföras inom två månader efter driftsättning enligt ett fastställt kontrollprogram som integreras i City Links övergripande kontrollprogram för miljöpåverkan.

Med hänsyn till projektets omfattning, komplexitet, miljöpåverkan samt de tidsbegränsade verksamheterna är det motiverat att bygglov krävs för transportbandet. Transportbandet utgör en betydande del av etableringens område och, med sin storlek och höjd – cirka 130 meter långt och med en höjd som sträcker sig från ca +32 till +55 på fastigheten – bedöms det utgöra en sådan anläggning som omfattas av bygglovsplikt enligt 9 kap. 2 § plan- och bygglagen (PBL). Transportbandets omfattning och utformning gör att det har en påtaglig visuell och fysisk påverkan på omgivningen, vilket ytterligare stärker behovet av bygglov.

Byggsanktionsavgiften för att trots kravet i den dåvarande 9 kap. 33 b § plan- och bygglagen (2010:900) inte återställa en plats eller ett byggnadsverk innan tiden för ett tidsbegränsat bygglov har gått ut är för en annan anläggning än en byggnad motsvarar 2,5 prisbasbelopp enligt Plan- och byggförordning (2011:338) 9 kap. 31.

Elisabeth Thelin

Bygg- och miljödirektör

Jamal Esfahani

Stadsarkitekt

Underlag för beslutet

1. Tjänsteutlåtande. DANDERYD 2:143. Yttrande till mark- och miljödomstolen i mål nr P 8390-25 angående byggsanktionsavgift på fastigheten Danderyd 2:143 i Danderyds kommun
2. Yttrande. Miljö- och stadsbyggnadsnämndens yttrande till mark- och miljödomstolen i mål nr P 8390-25 angående byggsanktionsavgift på fastigheten Danderyd 2:143 i Danderyds kommun
3. Kommunikering e-post – inkom 2025-01-10
4. Kommunikering e-post – inkom 2025-01-14
5. Kommunikering e-post – inkom 2026-04-01
6. Föreläggande från mark- och miljödomstolen inklusive bilagor - 2026-03-27